

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	11 november 2021	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z-WNB-RI-REG-2021-0745	REFERENTIE	Servicebureau
NUMMER	822A1DD3	DOORKIESNUMMER	030-2583311
UW BRIEF VAN	3 mei 2021	FAX	030-2583139
UW NUMMER	81115031	E-MAILADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	1: Voorschriften 2: Kaart plangebied 3: Kaart aangetroffen verblijfplaatsen 4: Voorgestelde maatregelen 5: Aanvullende voorgestelde maatregelen	ONDERWERP	Wnb ontheffing Soortenbescherming ruimtelijke ingrepen Prof. Magnuslaan 30, Dr. J.P. Thijsselaan 2 t/m 56 en 17 t/m 99, Prof. Reinwardtlaan 1 t/m 14 en Prof. J. Westerdijklaan 1 en 2 in Utrecht

Op 3 mei 2021 hebben wij uw aanvraag ontvangen. U heeft ontheffing aangevraagd in het kader van de Wet natuurbescherming (hierna: wet), onderdeel soortenbescherming. De aanvraag is ingediend door Groenadvies Amsterdam B.V. namens Custodian Vesteda Fund I B.V., voor de locatie Prof. Magnuslaan 30, Dr. J.P. Thijsselaan 2 t/m 56 en 17 t/m 99, Prof. Reinwardtlaan 1 t/m 14 en Prof. J. Westerdijklaan 1 en 2 in Utrecht (hierna: plangebied) en is bij ons geregistreerd onder zaakkenmerk Z-WNB-RI-REG-2021-0745.

I. Besluit

Wij besluiten op grond van het bepaalde in de wet en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017¹ ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 3.5, eerste lid, tweede lid en vierde lid van de wet, voor zover dit betreft het opzettelijk doden of vangen, opzettelijk verstoren, beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis voor de periode van de verzenddatum van dit besluit tot en met 1 mei 2023.

II. Omschrijving van de aanvraag

Uw aanvraag heeft betrekking op het renoveren van 87 woningen binnen het plangebied. De geplande werkzaamheden betreffen het na-isoleren van de daken, het plaatsen van zonnepanelen en na-isolatie van spouwmuuren. Een kaart van het plangebied is opgenomen in bijlage 2. U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in de artikelen 3.5, eerste, tweede en vierde lid, van de wet voor wat betreft de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) voor de periode van 6 september 2021 tot en met 1 mei 2023.

III. Procedure

Wij hebben de aanvraag afgehandeld volgens het bepaalde in hoofdstuk 5 van de wet en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb). Op 18 oktober 2021 en 2 november 2021 heeft u deze aanvraag aangevuld.

IV. Toetsingskader

De gewone dwergvleermuis is beschermd op grond van artikel 3.5 van de wet.

¹ https://www.provincie-utrecht.nl/sites/default/files/2020-03/beleidsnota_wet_natuurbescherming.pdf

V. Motivering

De aangevraagde ontheffing kan alleen worden verleend als is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- b) er is een geldig wettelijk belang;
- c) er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

a) **Afweging van andere bevredigende oplossingen**

Omschrijving van alternatieven

U heeft onderzocht of er alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U geeft hierover het volgende aan:

Locatie: "Om de woningen voor de lange termijn te behouden en om gunstige effecten voor de bewoners en hun leefomgeving na te streven is deze renovatie noodzakelijk. Het eventueel slopen en realiseren van nieuwbouw heeft een grotere negatieve impact op de vleermuizen, doordat dan alle verblijfplaatsen verloren gaan."

Planning: "De woningen gaan nu in circa 28 werkweken gerenoveerd worden. Een alternatief is werken in fases buiten de kwetsbare periode van gewone dwergvleermuis. De werkzaamheden zouden dan echter jaren kunnen duren, waardoor de overlast van bewoners en burens ook nog langer aanhoudt."

Werkwijze: "Door het creëren van alternatieve verblijfplaatsen blijft de gewone dwergvleermuis behouden binnen het projectgebied. Door het aanbrengen van extra verblijfplaatsen verspreid over de wijk rond de woningen wordt het aantal potentiële verblijfplaatsen rond het projectgebied aanzienlijk vergroot. Het streven is om de lokale populatie op minimaal het huidige niveau te houden en door het aanbrengen van een overdaad aan verblijfplaatsen, vier maal zoveel als het huidige aantal verblijfplaatsen in de woningen, ook de mogelijkheid te bieden zich verder uit te breiden. De te gebruiken typen kasten, zowel de tijdelijke als de permanente, worden over het algemeen goed in gebruik genomen door gewone dwergvleermuis. Onze inschatting is dan ook dat de komende werkzaamheden niet leiden tot een negatieve beïnvloeding van de plaatselijke gunstige staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis in de provincie Utrecht."

Conclusie

Gezien het bovenstaande zijn er geen alternatieven waarbij er een minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt. De alternatievenafweging is hiermee dan ook voldoende onderbouwd.

b) **Belangenafweging**

Omschrijving van het belang

Wij toetsen of het belang van de ingreep zwaarder mag wegen dan het beschermingsbelang van de soorten zoals is vastgelegd in de wet. Voor de gewone dwergvleermuis heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 3, van de wet: "In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten". In uw aanvraag heeft u het belang van de ruimtelijke ingreep onderbouwd. U vraagt ontheffing voor werkzaamheden vanwege verduurzaming van de woningen door renovatie. U heeft onderbouwd dat de woningen energiezuiniger worden, en door de werkzaamheden van energielabel E en F aan energielabel A zullen voldoen. Uit het aangeleverde bestand "Scenario's Utrecht (Vabi, 2021)" blijkt dat hier door de werkzaamheden aan kan worden voldaan.

Algemene afspraken over verduurzaming door renovatie

Er zijn verschillende nationale en internationale doelstellingen over het tegengaan van klimaatverandering. In het Klimaatakkoord van Parijs², dat is gepresenteerd in 2013 en door Nederland is geratificeerd³, zijn afspraken gemaakt over het beperken van de opwarming van de aarde. In Nederland zijn afspraken gemaakt in het Energieakkoord⁴ van 2013 en het Klimaatakkoord⁵ van 2019. In het Energieakkoord is afgesproken dat alle burgers in 2050 in een energieneutraal huis wonen. In het nationale Klimaatakkoord staan afspraken over de verduurzaming van de eerste 1,5 miljoen bestaande woningen in 2030 volgens een wijkgerichte aanpak. Vooruitlopend hierop zijn afspraken gemaakt om tot en met 2022 100.000 corporatiewoningen te verduurzamen.

Om de doelstellingen te kunnen bereiken, is grootschalige renovatie van bestaande woningen nodig. Woningrenovaties zorgen voor een vermindering in het gebruik van fossiele brandstoffen en daardoor minder uitstoot van schadelijke

² <http://unfccc.int/resource/docs/2015/cop21/eng/l09.pdf>

³ <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/stemmingsuitslagen/detail?id=2017P01147>

⁴ <http://www.energieakkoordser.nl/energieakkoord.aspx>

⁵ <https://www.klimaatakkoord.nl/documenten/publicaties/2019/06/28/klimaatakkoord>

stoffen. Lagere uitstoot leidt tot een verbeterde luchtkwaliteit. Hiermee draagt renovatie ook bij aan verbetering van de volksgezondheid.

Conclusie

Hiermee is sprake van een wettelijk belang van de ingreep, namelijk volksgezondheid en redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten. In dit geval weegt het belang van de ruimtelijke ingreep daarom zwaarder dan het beschermingsbelang van de soort.

c) Ecologische beoordeling gewone dwergvleermuis

Onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van beschermde soorten. Ook heeft u onderzocht welk effect de ingreep heeft op aanwezige beschermde soorten. Op basis van artikel 3:2 van de Awb hebben wij ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologische onderzoek.

Aanwezige beschermde soort

De gewone dwergvleermuis is aangetroffen binnen het plangebied. Er zijn zeven verblijfplaatsen vastgesteld, drie zomerverblijfplaatsen en vier paarverblijfplaatsen. De zomerverblijfplaatsen bevinden zich op de adressen Dr. J.P. Thijsselaan nummers 39, 41 en 77. De paarverblijfplaatsen bevinden zich op de adressen Prof. Reinwardtlaan nummer 14 en Dr. J.P. Thijsselaan nummers 35, 59 en 83. Omdat (vorstvrije) verblijfplaatsen ook als (tijdelijk) winterverblijf voor één of enkele dieren gebruikt kunnen worden, kan een individuele winterverblijf niet worden uitgesloten. Een kaart met de locatie van de aangetroffen verblijfplaats is opgenomen in bijlage 3 van dit besluit.

Staat van instandhouding

Landelijk De gewone dwergvleermuis is de meest wijdverspreide en de meest algemene vleermuissoort in Nederland. De aantallen worden geschat op 300.000 tot 600.000 dieren. Het project Meetnet Vleermuis Transect Tellingen (NEM VTT) probeert informatie te geven over de populatieontwikkeling van o.a. de gewone dwergvleermuis. Het meetnet draait pas sinds 2013 en laat nog geen betrouwbare trend zien, maar geeft in de laatste 4 jaar wel een indicatie van een lichte toename. De landelijke staat van instandhouding van gewone dwergvleermuis wordt beoordeeld als gunstig.

Regionaal en lokaal

De staat van instandhouding van de gewone dwergvleermuis in Utrecht is niet exact bekend. Er zijn onvoldoende gegevens bekend om de exacte staat van instandhouding op lokaal niveau aan te geven. In de afgelopen jaren zijn er enkele onderzoeken gedaan naar de verspreiding van de soort binnen de stadsgrenzen. Gezien de grootschalige aanwezigheid van bebouwing in meerdere omliggende wijken en de aanwezigheid van meerdere verblijfplaatsen wordt er vanuit gegaan dat de gewone dwergvleermuis een stabiele populatie heeft. De soort komt voor in 95% van de onderzoeken in achtertuinen in de gemeente Utrecht (Bron: soortenmanagementplan (SMP) van gewone dwergvleermuis). De regionale en lokale staat van instandhouding van gewone dwergvleermuis wordt daarom ook als gunstig beoordeeld.

Effect van de ingreep op de aanwezige beschermde soort

Door de werkzaamheden worden er drie zomer- en vier paarverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis vernield, wordt de gewone dwergvleermuis verstoord en in sommige gevallen mogelijk gedood door de verborgen leefwijze van de soort. Dit betekent dat er sprake is van het overtreden van verbodsbepalingen uit de wet. Ontheffing is daarom noodzakelijk.

Mitigerende en compenserende maatregelen

Om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken heeft u mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen voorgesteld. De maatregelen die door ons zijn goedgekeurd, zijn opgenomen in bijlage 4 en 5 van dit besluit. In bijlage 1 hebben wij extra maatregelen voorgeschreven om de negatieve effecten van de werkzaamheden verder te verzachten.

Gevolgen van de ingreep voor de staat van instandhouding

Door het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het plangebied wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

VI. Conclusie

Aangezien aan de voorwaarden voor het verlenen van een ontheffing wordt voldaan, verlenen wij u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid, van de wet. Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden. Deze zijn opgenomen in bijlage 1 van dit besluit.

VII. Bezwaar

U kunt binnen zes weken na de dag waarop deze beschikking op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt een bezwaarschrift bij Gedeputeerde Staten van Utrecht indienen:

- Digitaal: gebruikt u hiervoor het formulier "Bezwaar tegen beslissing provinciaal bestuur met DigiD". Uw DigiD geldt als ondertekening. U vindt het formulier via: www.provincie-utrecht.nl onder loket / klacht, bezwaar of melding doorgeven / bezwaar tegen beslissing provincie;
- Schriftelijk: t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie van PS en GS, postbus 80300, 3508 TH Utrecht.

Het bezwaarschrift moet in ieder geval bevatten:

- uw naam en adres;
- de datum;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht (indien mogelijk, onder vermelding van het besluitnummer);
- de reden van bezwaar;
- ondertekening.

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn voor de indiener geen kosten verbonden.

Overigens schort het indienen van een bezwaarschrift de werking van het besluit niet op. Als u niet kunt wachten op de normale behandeling van uw bezwaarschrift, hebt u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. U moet op dat moment ook al een bezwaarschrift hebben ingediend. Het verzoek om een voorlopige voorziening richt u aan de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht.

VIII. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat deze aan u bekend is gemaakt en wordt twee werkdagen na bekendmaking gepubliceerd op de website www.officielebekendmakingen.nl.

IX. Overige informatie

Er kan ook vergunning of ontheffing nodig zijn op grond van andere wetten of verordeningen. Wij adviseren u zo nodig contact op te nemen met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst, als u dit nog niet heeft gedaan. Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud van dit besluit, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2583311.

X. Verzending

Wij verzenden dit besluit aan de aanvrager. Een afschrift van dit besluit verzenden wij aan:

- Groenadvies Amsterdam B.V.;
- Regionale Uitvoeringsdienst (hierna: RUD) Utrecht;
- Gemeente Utrecht.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen

Mevr. drs. ing. S. Heijblom
Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemeen

1. De ontheffing wordt alleen verleend voor de in dit besluit genoemde soorten en beschreven verboden handelingen.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met het Servicebureau van de provincie Utrecht (Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht of servicebureau@provincie-utrecht.nl) indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in voorschrift 1 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Deze ontheffing kan, conform artikel 5.4 van de wet, worden ingetrokken, indien blijkt dat de ontheffinghouder zich niet houdt aan de voorschriften.

Voorafgaand aan de werkzaamheden

6. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te stellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het werkprotocol dient aanvullend de volgende aspecten te omschrijven:
 - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidende ecooloog;
 - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecooloog zijn/worden begeleid;
 - f. De manier waarop is/wordt omgegaan met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
7. Minimaal twee weken voorafgaand aan de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten, moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'aanvang werkzaamheden' volledig invullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/startwerkzaamhedenwnb>. Bij de melding dient het werkprotocol zoals omschreven in de voorschriften bijgevoegd te zijn. Indien het voor dit specifieke project niet mogelijk is om de werkzaamheden twee weken voorafgaand aan de start hiervan te melden, moet contact worden opgenomen met de RUD Utrecht via handhaving-wnb@rudutrecht.nl of 030-7023300.

Tijdens de werkzaamheden

8. De werkzaamheden en bovengenoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige⁶ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend. Deze dient in ieder geval aanwezig te zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
9. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
10. Er moet een logboek worden bijgehouden. In het logboek worden gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals goedkeuren / vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de

⁶ Onder deskundige verstaan wij: een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Flora- en faunawet/Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten en De Landschappen) en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of – bescherming.

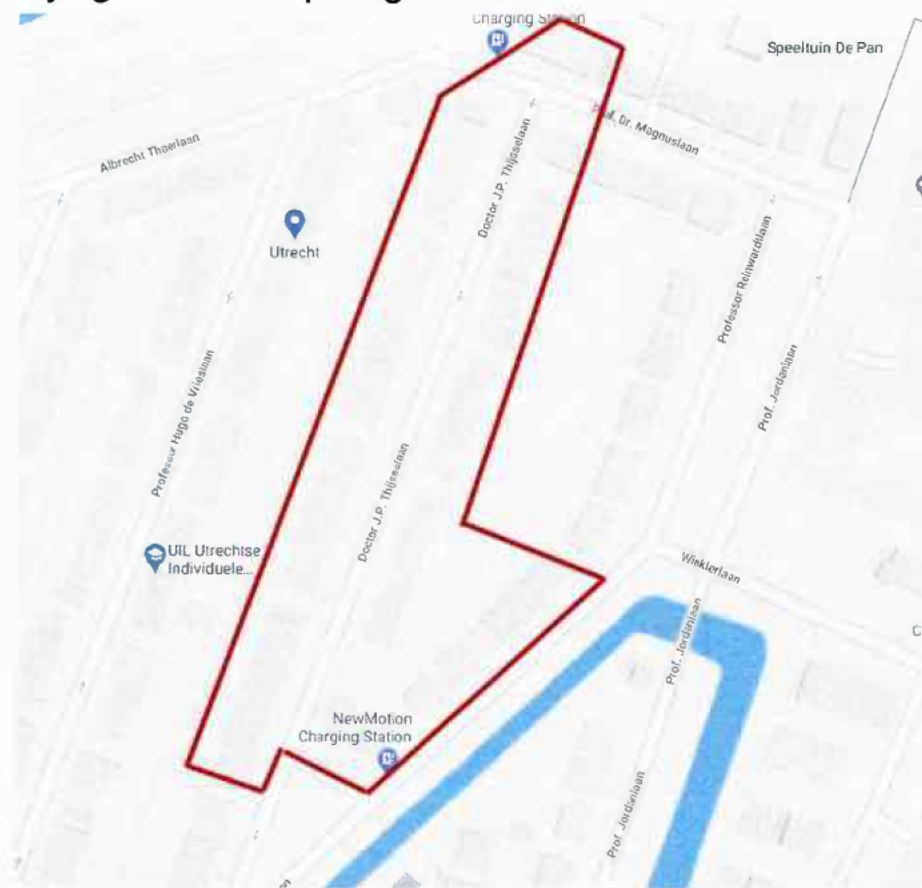
locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten van de uitgevoerde handelingen, omschreven in de voorschriften bij dit besluit geregistreerd.

11. De maatregelen, genoemd in hoofdstuk 6 van het activiteitenplan van 23 februari 2021 en ook aanvullingen van 18 oktober 2021 (zie bijlage 4 en bijlage 5) moeten worden opgevolgd.
12. De geplaatste tijdelijke kasten aan de Professor Smalhoutlaan 3, de Prof. Jordanlaan 109 en de Hugo de Vrieslaan 49 voldoen niet aan de eisen waaraan de plaatsing moet voldoen. Deze kasten dienen te worden verplaatst met de plaatsing op minimaal 3 meter hoogte, hierbij rekening houden met eventuele balustrades, aanbouwen, een vrije aanvliegroute en uitvliegruimte, vrij van kunstlicht en verstoring, buiten bereik van predatoren en op verschillende windrichtingen, dienen te worden geplaatst.
13. Voor de plaatsing van de permanente alternatieve verblijfplaatsen voor de gewone dwergvleermuis geldt dat deze op minimaal 3 meter hoogte, met een vrije aanvliegroute en uitvliegruimte, vrij van kunstlicht en verstoring, buiten bereik van predatoren en op windrichtingen waar deze niet te warm worden, dienen te worden geplaatst.
14. Bij de plaatsing van de tijdelijke en permanente verblijfplaatsen dient er rekening gehouden te worden met de aanwezige territoria van andere gewone dwergvleermuizen.
15. Het ongeschikt maken van de gebouwen binnen het plangebied dient plaats te vinden in de periode van 15 april tot en met 15 mei of van 1 september tot en met 31 oktober. Het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen mag enkel worden uitgevoerd wanneer de avondtemperaturen voor tenminste twee aaneengesloten dagen minimaal 10°C zijn.
16. Na het ongeschikt maken dient maximaal vier dagen voorafgaand aan de werkzaamheden gecontroleerd te worden of er nog dieren aanwezig zijn. Deze controle dient door een deskundige⁶ uitgevoerd te worden.

Na afloop van de werkzaamheden

17. Na afronding van de werkzaamheden dient de ontheffinghouder het meldingsformulier 'einde werkzaamheden' volledig in te vullen op <https://rudutrecht.formulierenserver.nl/eindwerkzaamhedenwnb>. Het logboek zoals omschreven in de voorschriften moet bijgevoegd worden.
18. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen dienen pas verwijderd te worden wanneer de permanente verblijfplaatsen gerealiseerd zijn en wanneer de betreffende tijdelijke voorzieningen niet in gebruik genomen zijn door beschermde soorten. Na de realisatie van de permanente voorzieningen dienen ook weer de geldende gewenningsperioden gehanteerd te worden. Deze controle dient door een deskundige⁶ uitgevoerd te worden.

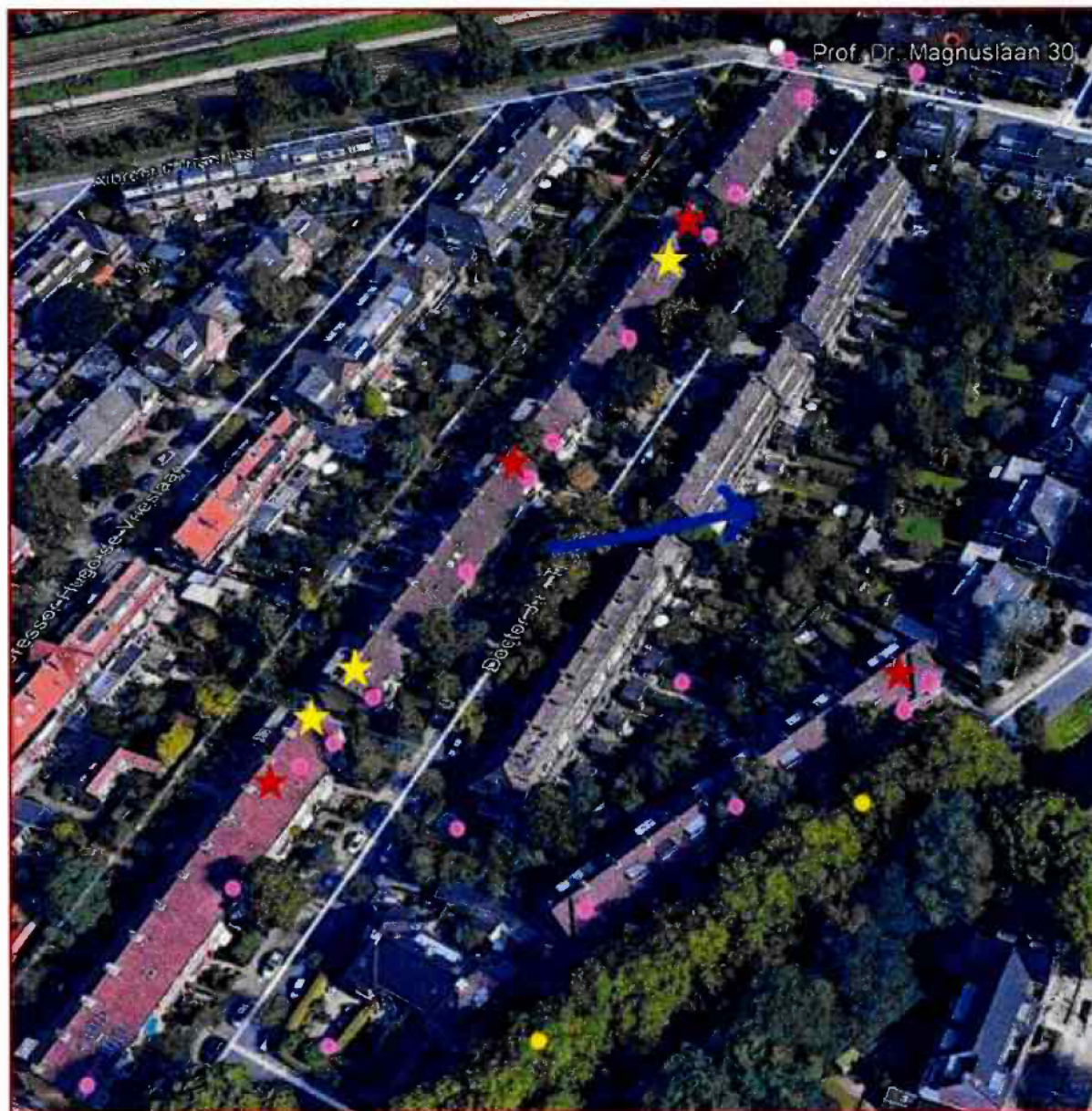
Bijlage 2: Kaart plangebied

Ligging projectgebied

(Bron: "Activiteitenplan complex 5095 te Utrecht" van 23 februari 2021)

Bijlage 3: Kaart aangetroffen verblijfplaatsen

Figuur x. Vleermuis observaties (stip) en verblijfplaatsen (ster) in het plangebied. Roze stip: gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*). Gele stip: Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*). Witte stip: Laatvlieger (*Eptesicus serotinus*). Gele ster: zomerverblijfplaats gewone dwergvleermuis, aangetroffen op de adressen: DR. J.P. Thijsselaan nummers 39, 41 en 77. Rode ster: paarverblijfplaats gewone dwergvleermuis, aangetroffen op de adressen: Dr. J.P. Thijsselaan nummers 35, 39 en 83 en Professor Reinwardtlaan nummer 14. De blauwe pijl geeft de vliegrichting van een rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*) over het plangebied.

(Bron: "Nader onderzoek beschermde fauna complex 5095 te Utrecht" van 27 november 2020)

Bijlage 4: Voorgestelde maatregelen

6 MAATREGELEN

In dit hoofdstuk worden de mitigerende en compenserende maatregelen beschreven die worden uitgevoerd. De maatregelen zijn nodig om ervoor te zorgen dat verbodsbepalingen niet worden overtreden en dat nadelige effecten geminimaliseerd worden. Tevens wordt aangegeven hoe schade wordt gecompenseerd en verstoring van gewone dwergvleermuis geminimaliseerd wordt, zodat de ingreep niet van wezenlijk negatieve invloed is voor de lokale populatie van de soort.

Welke maatregelen getroffen moeten worden om de functionaliteit van een vaste rust- of verblijfplaats te behouden, is afhankelijk van de functie die de verblijfplaats heeft en de aantallen die er gebruik van maken. Het betreft in totaal zeven zomer- en paarverblijven met elk één exemplaar.

Bij gewone dwergvleermuis wordt bij het compenseren onderscheid gemaakt tussen tijdelijke en permanente verblijven. Tijdelijke verblijfplaatsen zijn bedoeld als overbrugging gedurende de tijd dat de activiteiten worden uitgevoerd en de ingebruikname van de permanente verblijven. Permanente verblijfplaatsen zijn nieuwe verblijfplaatsen die na de uitvoering van de werkzaamheden aanwezig zullen zijn en voor lange tijd geschikt moeten blijven.

6.1 Mitigerende maatregelen

Bij de geplande renovatie zullen alle verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis verloren gaan. Deze zullen alle gecompenseerd moeten worden. De in dit rapport genoemde mitigerende en compenserende maatregelen worden alle in het ecologisch werkprotocol opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol is, net als dit projectplan, onderdeel van het ecologisch dossier en zal op de werklocatie aanwezig zijn en moet bij de aannemer en betrokken werknemers bekend zijn.

De relevante werkzaamheden zullen conform dit protocol worden uitgevoerd. Het ophangen van de tijdelijke kasten vindt plaats onder begeleiding van een deskundige op het gebied van vleermuizen. Tijdens de werkzaamheden worden de locaties en plaatsingsdata van de geleverde kasten bijgehouden en worden foto's gemaakt. Deze worden, samen met een samenvatting van de ecologische begeleiding van de uitvoering verwerkt in een korte notitie. Deze zal worden overhandigd aan het bevoegd gezag als bewijs van de genomen maatregelen.

Gewone dwergvleermuis

Voor de gewone dwergvleermuis worden mitigerende maatregelen genomen om de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie te waarborgen. Hieronder worden de maatregelen besproken:

- De werkzaamheden lopen van oktober 2021 tot juli 2022. Vanwege de duur van het werk is het niet mogelijk het gehele werk buiten de kwetsbare perioden te werken. De kwetsbare periode voor deze soort loopt van april tot en met oktober. De rest van het jaar zijn de dieren op een andere locatie in winterslaap.
- Voor vervangende zomerverblijven geldt voor verblijven met <10 dieren een gewenningsperiode van minimaal 3 maanden (waarbij alleen de maanden april tot en met oktober meetellen). De kasten moeten dus uiterlijk 1 juli 2021 worden geplaatst. Voor vervangende paarverblijven geldt een gewenningsperiode van minimaal 6 maanden voorafgaand aan de start van het parseizoen. Deze moeten dus vóór half februari worden geplaatst.
- Bij vervangende verblijfplaatsen wordt uitgegaan van een factor 4, dus in totaal minimaal 28 kasten.
- De nieuwe verblijfplaatsen worden bij voorkeur zo dicht mogelijk, maar altijd binnen 100 à 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats geplaatst en altijd binnen het leefgebied van de groep. In het geval van tijdelijke voorzieningen worden deze bij voorkeur aan gebouwen geplaatst. Alleen in het geval van paarverblijfplaatsen mogen de tijdelijke voorzieningen bij uitzondering aan bomen gehangen worden.
- De tijdelijke kasten worden in de nabijheid van het projectgebied geplaatst (Kaart met locaties in bijlage).
- Omdat er alleen paar- en zomerverblijven voor kleine aantallen dieren vervangen moeten worden kan worden volstaan met een eenvoudige kast. Daarvoor geschikte kasten zijn de volgende:

Naam	Koop / zelfbouw	Materiaal	Bijzonderheden
Schwegler 1FF	Koop	Houtbeton	
Schwegler 1FQ	Koop	Houtbeton	Bedoeld voor aan gevels
Vivara Roemenië	Koop	Houtbeton	

- Aan de plaatsing van de kasten zijn een aantal voorwaarden verbonden. Zo dienen de kasten op een locatie geplaatst te worden die gelijk is aan of beter van kwaliteit is dan de oorspronkelijke situatie wat betreft hoogte (bij voorkeur op minimaal 3 meter hoogte), aanvliegroute en vrije vliegroute. Tevens dient de locatie vrij te zijn van kunstlicht, vrij van verstoring en buiten bereik van predatoren.
- De kasten moeten bij voorkeur op verschillende windrichtingen geplaatst worden, zodat er een variatie aan microklimaten ontstaat. De kasten worden hierdoor vaak sneller in gebruik genomen.
- Minimaal twee weken voor de start van het werk worden exclusionflaps geplaatst bij de bekende verblijfplaatsen.
- Circa een week later wordt dan een schouw uitgevoerd om te bepalen of de verblijfplaatsen inderdaad verlaten zijn. Als dat niet het geval is, worden extra voorzieningen geplaatst en daarna opnieuw geschouwd.
- Om verstoring van foeragerende en passerende vleermuizen te voorkomen, wordt in de periode april tot en met oktober voor zover mogelijk alleen tussen zonsopgang en zonsondergang gewerkt. Indien er toch gebruik gemaakt wordt van kunstmatige verlichting, wordt deze uitsluitend op de werkzaamheden gericht. Verlichting van bomen en omliggende bebouwing wordt zo voorkomen.

6.2 Compenserende maatregelen

Tijdens de uitvoering van de renovatie dient de permanente compensatie aangebracht te worden. Daarbij wordt ook weer uitgegaan van een factor 4, dus in totaal minimaal 28 inbouwkasten. Deze dienen in de bebouwing van het huidige projectgebied ingebouwd te worden.

Geschikte inbouwkasten staan hieronder weergegeven:

Naam	Koop / zelfbouw	Materiaal	Afmetingen (HxBxD / Ø)	Bijzonderheden
Schwegler 1F 11 / 2F 11	Koop	Houtbeton	47,5x20x12,5	Als 2F 11 in de breedte schakelbaar
Schwegler 1W1	Koop	"Light" beton	54,5x34,5x9,5	Voor zomer en winter
Schwegler 1FE	Koop	Houtbeton	30x30x8	Ev. met doorgang naar achterliggende ruimte
Viyara Pro inbouwkasten	Koop	Houtbeton	50x22x14	In breedte schakelbaar
Habitat Bat Box	Koop	Beton / baksteen	44x21,4x10,3	Met baksteen-profiel

(Bron: "Activiteitenplan complex 5095 te Utrecht" van 23 februari 2021)

Bijlage 5: Aanvullende voorgestelde maatregelen

Plaatsing tijdelijke verblijfplaatsen:

28 kasten van het type VMT1 van Unitura, geplaatst op 8 april 2021

Goedgekeurde geplaatste tijdelijke verblijfplaatsen

Prof. Dr. Magnuslaan 18

4 stuks

Prof. Dr. Magnuslaan 13

3 stuks

Professor Zonnebloemlaan 15 3 stuks

Professor van Bemmelenlaan 1 2 stuks

Professor Hugo de Vrieslaan 9 4 stuks

Prof. Dr. Magnuslaan 18 1 stuks

Professor Zonnebloemlaan 1 3 stuks

Controle en ongeschikt maken verblijfplaatsen

4a. Een deskundige op het gebied van vleermuizen voert een fysieke controle uit met behulp van een batdetector en/of endoscoop. Uiterlijk 3 dagen voorafgaand aan de werkzaamheden wordt de controleronde onder de juiste weersomstandigheden uitgevoerd (conform het vleermuisprotocol/kennisdocument). Dit betekent een minimale temperatuur bij zonsondergang van 10°C. Als de werkzaamheden in de winterperiode plaatsvinden dient deze controle tussen 15 september en 15 oktober te worden uitgevoerd. Van de controleronde dient verslaglegging plaats te vinden. Hierin wordt minimaal opgenomen:

- Datum, tijdstip en locatie van controleronde(s)
- Aantal waargenomen exemplaren per soort en in omgeving van plangebied
- Namen van betrokken deskundigen
- Klimatologische omstandigheden

Indien bij de controleronde nog beschermde soorten worden aangetroffen, dienen de werkzaamheden ten behoeve van het ongeschikt maken herhaald te worden. De werkzaamheden dienen uitgesteld te worden totdat uit de controleronde(s) blijkt dat de verblijfplaatsen verlaten zijn.

b. Ten minste 1 week voorafgaand aan de werkzaamheden worden de verblijfplaatsen ongeschikt gemaakt. Dit dient te gebeuren in het actieve seizoen van gewone dwergvleermuis, globaal lopend van 1 april tot 15 oktober en buiten de kwetsbare kraamperiode (1 mei tot 15 juli) op een dusdanige manier dat aanwezige vleermuizen niet worden ingesloten en niet kunnen worden verwond of gedood. Op het moment van ongeschikt maken en de drie daaropvolgende dagen moet de minimale temperatuur bij zonsondergang 10°C zijn.

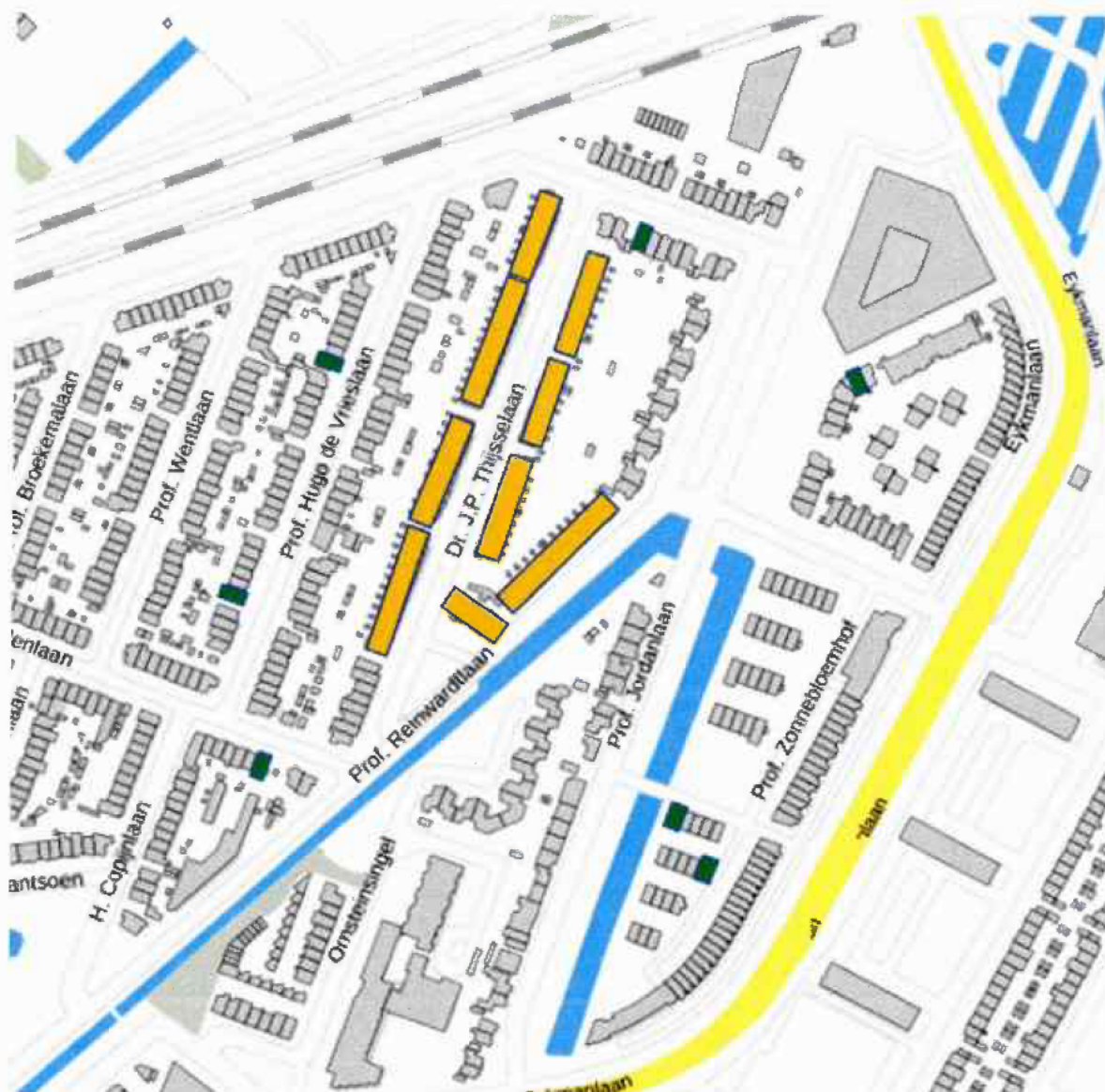
Plaatsing permanente voorzieningen

d. Er zijn alleen paar- en zomerverblijven van gewone dwergvleermuis binnen het projectgebied vastgesteld. De omvang van een paarterritorium van gewone dwergvleermuis

is ongeveer 200 meter groot. De mannetjes vliegen hierin over vaste routes. De locaties voor de vervangende verblijfplaatsen dienen dan ook zoveel mogelijk afgestemd te worden op de reeds ingenomen territoria. Er moet aan de volgende algemene richtlijnen uit het kennisdocument van gewone dwergvleermuis worden voldaan:

- De alternatieve verblijfplaatsen worden bij voorkeur zo dicht mogelijk, maar altijd binnen 100 à 200 meter van de oorspronkelijke verblijfplaats geplaatst en altijd binnen het leefgebied van de groep.
- De alternatieve verblijfplaatsen moeten een vergelijkbare spreiding hebben als de oorspronkelijke verblijfplaatsen.
- Op een locatie komen die gelijk is aan of beter van kwaliteit dan de oorspronkelijke situatie wat betreft hoogte (minimaal 3 meter hoogte), aanvliegroute en vrije vliegroute. De locatie dient daarnaast vrij te zijn van kunstlicht, verstoring en buiten bereik van predatoren. Ook dienen ze op verschillende windrichtingen geplaatst te worden om zo verschillende microklimaten aan te bieden.

7. De tijdelijke voorzieningen dienen tot ten minste zes maanden na het plaatsen van de permanente voorzieningen beschikbaar te zijn.

6a. Zie bijgeleverd Excel bestand in de mail. De permanente voorzieningen worden op de kopgevels van de geel-gearceerde woningen geplaatst.

b. Type VMPM2 kast van Unitura